

Сучасна українська мова

Тип	дисципліна професійної і практичної підготовки
Код	ОК-6
Семестр	6-й
Загальна кількість кредитів/годин	4 /120 год.
Форма контролю	Іспит письмовий
Викладач	к. філол.н., доц. Домрачева І.Р.
Необхідні обов'язкові попередні та супутні навчальні дисципліни	«Вступ до мовознавства», «Морфологія», «Стилістика»
Місце у структурно-логічній схемі	ОК-6 «Сучасна українська мова» вивчають на третьому році навчання
Форми навчання	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Критерії оцінювання	6-й семестр - поточний контроль – 60 балів, підсумковий контроль – 40 балів
Мова викладання	українська

Зміст навчальної дисципліни**Змістовий модуль 1. Синтаксис як розділ граматики: одиниці, рівні, зв'язки, відношення**

Предмет і завдання синтаксису, зв'язок синтаксису з іншими науками. Фундаментальні поняття синтаксису. Рівні синтаксису. Синтаксичні одиниці, їхні основні ознаки та принципи виділення. Типологія синтаксичних зв'язків.

Змістовий модуль 2. Синтаксис словоформи, словосполучення і речення

Типологія семантико-синтаксичних відношень. Синтаксис словосполучення: структура, відношення, зв'язки. Речення як синтаксична

одиниця. Проблема визначення речення. Основні ознаки речення. Структурна схема речення. Поняття валентності в граматиці. Актуальне членування речення, засоби його вираження. Синтаксичні категорії речення. Структурна схема речення.

Змістовий модуль 3. Формально-граматичний рівень простого речення: категорії, форми

З історії вчення про формально-граматичний рівень простого речення. Граматична основа простого двоскладного речення. Поняття про двоскладне речення, вираження предикативності в ньому. Історія та сучасний стан учення про головні члени речення. Способи вираження простого підмета в сучасній українській мові. Різновиди складеного підмета. Способи вираження простого присудка. Структурно-семантичні характеристики складного (подвійного) присудка. Структурно-семантичні характеристики складеного іменного присудка. Способи вираження складеного дієслівного присудка. Історія та сучасний стан учення про другорядні члени речення. Нове вчення про другорядні члени речення.

Змістовий модуль 4. Односкладність та еквівалентність у системі простих речень

Односкладні речення в граматичній системі української мови. Еквіваленти речення (комунікати, нечленовані речення, слова-речення). Історія вивчення неповних речень. Структурно-семантичні характеристики неповних речень. Семантико-синтаксичний аспект простого речення. Семантика речення як об'єкт синтаксису. Комунікативний аспект простого речення. Речення як комунікативна одиниця, його зумовленість конситуацією. Парадигма речення. Прагматичні типи речень.

Програмні результати навчання визначені в освітній програмі:

ПРН-8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.

ПРН-9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН-10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН-11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН-12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН-14. Використовувати мову(-и), що вивчається(-ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах

спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН-15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН-16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН-17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання .